

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 20. listopadu 2018, č. j. 59 A 103/2018 - 13,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu v řízení o jeho žádosti o informace týkající se péče o tělesně postižené ve vězeňství. Jako žalovanou označil Vězeňskou službu České republiky, Vazební věznici Liberec.

[2] Krajský soud dospěl k závěru, povinným subjektem podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je Vězeňská služba České republiky, nikoli jednotlivé věznice. Proto v záhlaví označeným usnesením postoupil věc soudu, v jehož obvodu leží sídlo žalované, tedy Městskému soudu v Praze.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu včas kasační stížnost. Namítal, že Vazební věznice Liberec *„je správní jednotkou, která podle ustanovení § 4 zák. č. 555/1992 Sb. činí za Vězeňskou službu ČR právní úkony, mezi které patří správní trestání v řízení o trestných činech vězněných osob včetně postavení správního orgánu jako povinného subjektu.“*

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti též požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů a o osvobození od soudních poplatků. K této žádosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že řízení o kasačních stížnostech proti nikoli konečným procesním usnesením krajských soudů nepodléhají poplatkové povinnosti a nevztahuje se na ně § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) o povinném zastoupení stěžovatele advokátem (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. června 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků je tedy bezpředmětná.

[5] Nejvyšší správní soud dále dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje jednu z podmínek pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 9 s. ř. s., neboť takový postup není nezbytně třeba k ochraně jeho práv. Kasační stížnost je sice stručná, nicméně je z ní zřejmé, že stěžovatel považuje Vazební věznici Liberec za povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a nesouhlasí tak s postoupením věci Městskému soudu v Praze. Takto formulovaná námitka je projednatelná a její precizace ze strany advokáta není nutná. Stěžovatel sám má navíc právní vzdělání (jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. prosince 2018, č. j. 9 As 400/2018 - 19). Nejvyšší správní soud proto žádost stěžovatele o ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl výrokem I tohoto rozsudku.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[7] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*

[8] V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti je žalovaným *správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení* (§ 79 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

[9] Stěžovatel jako žalovanou označil Vězeňskou službu České republiky, Vazební věznici Liberec. Krajský soud přitom zcela v souladu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu dovodil, že povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím není Vazební věznice Liberec, nýbrž Vězeňská služba České republiky. „*Věznicím (resp. jejich ředitelům), které jsou ve smyslu § 1 odst. 4 zákona. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky [...], organizačními jednotkami Vězeňské služby, jakožto orgánu státní správy s celostátní působností, totiž žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. považovat za správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. září 2018, č. j. 4 As 269/2015 - 15). Problematiku místní příslušnosti soudů ve vztahu k žalobám týkajícím se žádostí o informace směřovaných na Vězeňskou službu České republiky, respektive na jednotlivé věznice, Nejvyšší správní soud stěžovateli již vysvětlil v řadě svých rozhodnutí: „*Podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. [...] Podle § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, právní úkony jménem státu činí za Vězeňskou službu generální ředitel. Ředitelé vazebních věznic, věznic a dalších organizačních jednotek Vězeňské služby jsou oprávněni jednat a činit právní úkony za Vězeňskou službu ve všech věcech, kromě těch, které podle tohoto zákona nebo rozhodnutí ministra nebo generálního ředitele patří do jejich pravomoci. [...] Stěžovatelem napadené rozhodnutí vydané ředitelem věznice Břeclav bylo vydáno Vězeňskou službou České republiky, která je správním orgánem (úřadem) a povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Správní orgán, který v daném případě rozhodoval v prvním stupni, je tedy Vězeňská služba České republiky. Vězeňská služba České republiky sídlí v Praze. Místně příslušným krajským soudem k projednání žaloby je tedy Městský soud v Praze (viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2016, č. j. 6 As 162/2016 – 28)“ (rozsudek ze dne 4. října 2018, č. j. 5 As 284/2018 - 20; srov. též rozsudky ze dne 13. prosince 2018, č. j. 9 As 400/2018 - 19, či ze dne 18. prosince 2018, sp. zn. 8 As 364/2018, které se stejně jako nyní projednávaná věc týkaly žalob stěžovatele na ochranu proti nečinnosti).*

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Krajský soud postupoval správně, neboť v souladu s § 7 odst. 6 s. ř. s. postoupil věc Městskému soudu v Praze, v jehož obvodu má žalovaná Vězeňská služba České republiky sídlo. Nejvyšší správní soud tudíž podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl kasační stížnost proti usnesení o postoupení věci jako nedůvodnou. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[11] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, a náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu